

Program

březen – duben 2018

Slezské zemské muzeum

Historická výstavní budova

adresa:
Komenského 10, Opava
tel.: 553 714 809, 604 393 778
e-mail: pokladnahvb@szm.cz
otevírací doba:
po–ne: 8–18 hod.

vstupné:
expozice 50/25 Kč, rodinné 110 Kč
výstavy 25/15 Kč, rodinné 60 Kč
expozice a výstavy 60/30 Kč,
rodinné 140 Kč

MÓDA OSMIČEK: TRENDY LET 1918–1988

21. 3. – 4. 11. 2018, vernisáž 20. 3. 2018 v 17 hodin

Dvacáté století je plné rychle po sobě jdoucích událostí, které se bezpodmínečně odrážely v každodenním životě jedince. A protože jedním ze spolehlivých ukazatelů společenského dění je i způsob odívání, nová výstava přiblíží souvislosti mezi politickou atmosférou, hospodářskými poměry, kulturně-společenským děním a vývojem módy. Představí také proměnlivost módních stylů v období trvání Československa, resp. v období let 1918–1988. Součástí výstavy bude rovněž ukázka módních oděvů a doplňků, které byly Slezskému zemskému muzeu věnovány či zapůjčeny během sběrných dnů konaných v loňském roce. Výstava se koná u příležitosti oslav 100. výročí vzniku Československé republiky.

25 OBRAZŮ Z DĚJIN SLEZSKA 1993–2018

21. 3. – 4. 11. 2018, vernisáž 20. 3. 2018 v 17 hodin

Fotografická výstava nabídne obrazovou reflexi významných událostí i běžného života v regionu v nejnovější minulosti. Výstavu doplní série přednášek, v nichž se přední odborníci pokusí uchopit a interpretovat dění uplynulého čtvrtstoletí ve Slezsku z perspektivy různých oborů lidské činnosti.

VILÉM BORŮVKA A INDIE

5. 12. 2017 – 1. 5. 2018

Na výstavě zhlédnete snímky, které pořídil významný muzejní preparátor Vilém Borůvka během svých expedic do Indie. Prostřednictvím vystavených fotografií se seznámíte s indickou flórou a faunou a blíže poznáte zdejší úchvatnou krajinu. Na svých cestách nejen po Indii sbíral Borůvka zoologický materiál a s velkým odborným zájmem studoval tamní přírodu. Výrazně tak přispěl k obnově muzejní sbírky nejen ve Slezském zemském muzeu, ale i v mnoha dalších evropských muzeích.

NOC S ANDERSENEM

23. 3. 2018 od 19 hodin

O tom, že i čtení knížky se může stát vzrušujícím dobrodružstvím, přesvědčíme naše dětské návštěvníky na akci s názvem Noc s Andersenem. S dětmi si užijeme andersenovskou noc plnou pohádek. Zahrajeme si pohádkové hry a přečteme zimní příběhy. V závěru večera děti usnou spolu s nočním promítáním ve spacím pytlí ve výstavní expozici.

Přihlášky: Od 1. února do 4. března 2018 se mohou zájemci ve věku 8–13 let hlásit formou motivačního dopisu v pár větách o sobě, zasláno na e-mailovou adresu: andersen@szm.cz. V pátek 16. března 2018 bude účastníkům oznámeno, kdo byl vybrán.

DEN ZEMĚ

20. 4. 2018 od 9 do 17 hodin

Vydejte se společně s námi do světa přírody. Během poučného a hravého setkání vám ukážeme, jak jednoduché je vytvořit silné pouto mezi člověkem a krajinou. Pojďte s námi zjistit, jakou magickou sílu mají přírodní živly a kde je na naší planetě můžeme najít. Přiblížíme vám negativní vlivy, které způsobuje lidská činnost v krajině, a formou her zkusíme zjistit, jak můžeme ovlivnit naše „plastové stopy“. Na Den Země objasníme všem zájemcům, jaké pravdy a mýty se ukrývají v naší přírodě. Edukační program bude probíhat v 9, 11 a 14 hodin pro předem objednané skupiny. Prosíme o včasnou rezervaci termínu u Mgr. Denisy Plucnarové, e-mail: plucnarova@szm.cz, tel.: 778 527 823.

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

30. 4. 2018

Během Filipojakubské noci v muzeu se seznámíte s historií, dobovými tradicemi a lidovými zvyky ve znamení čar, kouzel a ohňů, jež ji odpradáвна doprovázejí. V předvečer prvního máje se uskuteční čarodějnický karneval v Historické výstavní budově SZM od 14 do 20 hodin. V 19 hodin propukne čarodějnická tombola o magické výhry. Vstupné 30 Kč na osobu.

Edukační programy Vstupné 20 Kč, pedagogický dozor zdarma

Doprovodné edukační programy k části Příroda Slezska

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Denisa Plucnarová, tel.: 778 527 823,
e-mail: plucnarova@szm.cz.

VELKÉ VČELÍ TAJEMSTVÍ

Podnikněte spolu s námi cestu do světa včel. Zjistíte, co včely dělají během celého roku. Poznáte různá včelí řemesla a vyzkoušíte si, co znamená být pilný jako včelka. Seznámíte se s včelími produkty, některé z nich ochutnáte a možná s vámi nakonec i nějaká včelka odletí domů. Program je upraven pro několik věkových skupin. **Max. počet osob 20–25.**

Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ. 40–60 minut

PTAČÍ LUMPÁRNÝ

Provedeme vás tajuplným světem ptáků. Zjistíte, jaká milá i nemilá překvapení je mohou během života potkat. Společně se seznámíme s ptáky žijícími ve Slezsku a dozvíte se, jak se jednotlivé druhy mezi sebou liší a co je ohrožuje. Nakonec procvičíme smyslové vnímání při poznávání jednotlivých druhů semen. Program je upraven pro několik věkových skupin. **Max. počet osob 20–25.**

Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ. 40–60 minut

SE ZVÍŘÁTKY DO POHÁDKY

Přeneste se s námi do světa pohádek a poznejte, jak pohádková zvířata žijí ve skutečnosti. Žáci se hravou formou seznámí také s rčeními a příslovnými ze světa zvířat. Program je upraven pro několik věkových skupin. **Max. počet osob 20–25.**

Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti. 40–60 minut

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

Nechte se unést do zvířecího světa rekordů a rarit. Žáci se hravou formou seznámí s rekordmany ze světa zvířat, pozornost bude věnována také dalším zajímavostem ze zvířecí říše. Program je upraven pro několik věkových skupin. **Max. počet osob 20–25.**

Děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti. 40–60 minut

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

Během poučného a hravého setkání s pavoučkem u nás zjistíte, že se jich nemusíte bát. Děti si zkusí vytvořit vlákna pavučin a zaloví si jako pavoučci. Zjistí také, proč se křížák nechytí do vlastní pavučiny nebo proč se pavouci rádi maskují. Program je upraven pro několik věkových skupin. **Max. počet osob 20–25.**

Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ. 40–60 minut

GYCHÁZKY PO STOPÁCH PŘÍRODY SLEZSKA

Zveme vás na toučku přírodou po okolí města Opavy, během kterých vám chceme ukázat, jak pestrá a namáhaná je krajina Slezska. V průběhu vycházek se dozvíte tajemství ze života zvířat nebo rostlin, které jsou kolem nás, a podle čeho je můžeme v průběhu roku rozeznat. **Vycházky budou probíhat každou první středu v měsíci od 9 do 16 hodin pouze za příznivého počasí. První vycházka se uskuteční 2. května.**

Žáci 1. a 2. ročníků ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti. 90–120 minut

MUZEJNÍ KROUŽKY

Rádi bychom vás touto cestou pozvali na historicko-přírodovědné kroužky pro děti. Mají vaše děti rády přírodu nebo historii? Chtějí trávit více času s kamarády? Líbí se jim tvoření z materiálu, který je netradiční a najdou ho v přírodě? Baví je prozkoumávat okolí jako praví archeologové? S námi budou děti každý týden hravou formou prozkoumávat přírodu a historii Slezska. Přihlaste je na náš muzejní kroužek, který začne od 3. května a bude probíhat **každý týden vždy ve čtvrtek odpoledne od 14 do 16 hodin.** Cena programu 20 Kč. **Max. počet osob 25.**

Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ. 40–60 minut

B-F-L-M-P-S-V-Z

Výjmenovaná slova potkáme na každém kroku. Chcete dětem ukázat, že se je neúčít nazpaměť jen kvůli známám? Děti budou hravou formou výjmenovaná slova hledat, nacházet a propojovat s konkrétními předměty či obrázky ve stálých expozicích muzea.

Žáci 3–5. ročníků ZŠ. 60 minut

Doprovodné edukační programy k části Encyklopedie Slezska

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Alena Biskupová, tel.: 778 488 260,
e-mail: biskupova@szm.cz.

KOLOVRÁTEK ZLATÝ, UPŘEDÉ NÁM ŠATY

Účastníci programu se seznámí s historií textilní výroby ve Slezsku. Vysvětlíme si jednotlivé fáze výroby látek, začínající získáváním textilního vlákna z různých druhů surovin, následnou výrobou tkanin, až po konečné zušlechťovací práce. Dozvíte se, co to byly přástky, vyzkoušíte si svou zručnost na vřetánku a vyrobíte si něco na památku.

Žáci 1. a 2. stupně ZŠ a studenti SŠ. 40–60 minut

JAK LAZARETY KE JMÉNU PŘIŠLY ANEB HISTORIE ZDRAVOTNÍ PÉČE

Přijďte zjistit, jak se vyvíjela zdravotní péče od středověku po současnost, kdo se staral o nemocné a kým byli léčeni. V rámci programu se také dozvíte, kde byly umístěny opavské špitály a kdo stál u zrodu první veřejné nemocnice v Opavě. Závěrem si zopakujeme pravidla první pomoci a zahráme si hru na dané téma.

Žáci 2. stupně ZŠ a studenti SŠ. 45–60 minut

Doprovodné edukační programy pro návštěvníky se specifickými potřebami

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Lucie Neumanová, tel.: 778 488 261,
e-mail: neumanova@szm.cz.

SLONÍ RODINKA V MUZEU

Poznejte s námi slony indické! Společně si popovídáme, jak sloni vypadají, jaký je jejich den, jak tráví svůj čas, čím se živí a jak spí. Poznáme i jejich rodinné zázemí a vzájemné společenské vztahy a komunikaci. Program splňuje témata RVP Praktické školy. **Max. počet osob je 10–15.**

Program je určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti. 40–45 minut

LESNÍ ZVĚŘ SLEZSKA

Hrou a ochutnávkami potravy podpoříme pozitivní vztah k místní přírodě, ekosystému lesa a lesním zvířatům u dětí a osob s mentální retardací a tělesným postižením. Program splňuje témata RVP Praktické školy. **Max. počet osob je 10–15.**

Program je určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti. 40–60 minut

DIVADLO VE SLEZSKU

Hravou formou přiblížíme místní kulturu dětem a osobám s mentální retardací a tělesným postižením. Divadelní hrou a pomůckami prohloubíme vztah ke kultuře a umění. Rozvineme vnímání sluchové, hmatové a zrakové. **Max. počet osob je 10–15.**

Program je určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti. 45–60 minut

Velikonoce v muzeu

MUZEJNÍ VELIKONOČNÍ SVÁTKY

Děti a žáci se hravou formou seznámí s obdobím Velikonoc, s lidovými tradicemi a zvyklostmi spojenými s vítáním jara a oslavou plodnosti. Popovídáme si o slavnostech jara, které oslavovaly prociťnutí přírody ze zimního spánku, a také o zajímavostech velikonočních symbolů, které si spolu rovněž vytvoříme a které si děti a žáci budou moci odnést s sebou domů. Program bude k dispozici od 12. 3. do 8. 4. 2018. **Max. počet osob 20–25 na jednu skupinu.**

Program je určen pro žáky 1. stupně ZŠ, osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti. 45–60 minut

Přednáškový cyklus

VELIKONOCE VE STYLU

RODINY FABERGÉ

7. 3. 2018 v 17.15 hodin

Od poloviny 80. let 19. století byly ruské pravoslavné Velikonoce na carském dvoře neodmyslitelně spjaté s vajíčky šperkařské firmy Carla Fabergé. Zajímal vás, jakým způsobem se původně francouzská rodina dostala do Petrohradu a na carský dvůr? Jaké je tajemství vajíček Fabergé a co se skrývá v jejich útroběch? Odpověď na tyto a další otázky dostanete na přednášce historika Kamila Rodana. **Vstup zdarma.**

OPAVSKÝ PĚŠÍ PLUK „DER KAISER“ NA FRONTÁCH 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

28. 3. 2018 v 17.15 hodin

Úvodní část přednášky nastíní historii jednoho z nejvýznamnějších útvarů rakousko-uherské armády. Dále se zaměříme na průběh hlavních bojových operací pluku v letech 1914–1918. Přednáší Ondřej Kolář, historik SZM. **Vstup zdarma.**

V OBLEŽENÍ KRÁLOVSKÝCH HER A HRAČEK

4. 4. 2018 v 17.15 hodin

Rčení hrát si a nezlobit platilo pro královské děti stejně jako pro děti jejich poddaných. Vynalézávatost dětí se stříbrou či zlatou lžičkou v ústech však v mnohem předčila představivost běžných občanů. Jistě si asi dokážete představit, jak vypadala oblíbená jízda raubířů na stříbrných podnosech po palácových schodištích nebo škodolibé koušky na úkor sloužících. Přijďte si poslechnout přednášku historika Kamila Rodana. **Vstup zdarma.**

otevírací doba:

březen: po–ne 8–16 hod.

duben: po–ne 8–18 hod.

vstupné:

expozice a výstavy 40/20 Kč, rodinné 90 Kč

JARO V ARBORETU

21. – 22. 4. 2018 od 10 do 16 hodin

Přiveďte s námi jaro a užijte si krásný a klidný pobyt v přírodě. Víkend plný zábavy čeká na malé i velké návštěvníky, kteří si mohou vyzkoušet své znalosti z oboru botaniky a zoologie. Pro děti jsou připraveny zábavné hry. Bohatý kulturní program doplní nabídka regionálních potravin a výrobků. **Vstupné 35/55/120 Kč.**

Akce

Arboretum Nový Dvůr

PRVNÍ SKLENÍKOVÁ EXPOZICE V ARBORETU NOVÝ DVŮR

1. 4. 2017 – 1. 4. 2018

Na výstavě ve výstavním pavilonu Arboreta Nový Dvůr se dozvíte podrobnosti o historii pěstování subtropických a tropických rostlin v první skleníkové expozici v tomto areálu. Zjistíte, jaký byl časový sled příprav a prací na vybudování expozice, která léta patřila k těm nejlepším, a jak probíhala následná likvidace tohoto komplexu.

ZVÍŘATA A JEJICH DĚTI

24. 5. 2017 – 2. 9. 2018

Prostřednictvím výstavy se seznámíte nejen s biologickým vývojem mláďat, ale také vám poradíme, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě. Dozvíte se rovněž, které instituce pomáhají s návratem zraněných živočichů zpět do přírody a jak může každý z nás přispět k jejich ochraně.

adresa:
Stěbořice, Nový Dvůr
tel.: 733 739 173
e-mail: arboretum@szm.cz

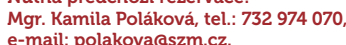
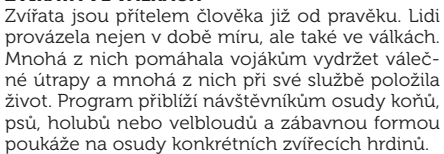
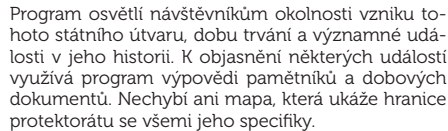
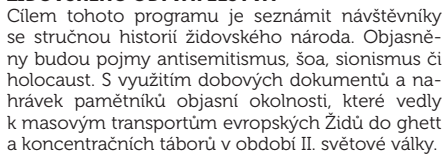
V roce 2018 si připomínáme nejen sto let od vzniku Československé republiky, ale také od počátků formování nové československé armády, které byly provázeny řadou legislativních, technických a administrativních problémů. Základem československých vojenských jednotek se staly nejprve dobrovolnické organizace českých vojáků z řad rakousko-uherské armády, k nimž se postupně přidali vracející se příslušníci legií ve Francii a Itálii. Teprve po řadě bojů o sporná území v česko-německém pohraničí, na Těšínsku a na Slovensku, po návratu legionářů z Ruska a po reorganizaci v roce 1922 došlo k vytvoření pravidelné armády v počtu 150 000 mužů a k modernizaci výzbroje a výstroje. Byla založena Vojenská akademie v Hranicích a do velitelských funkcí, jež byly doposud obsazeny francouzskými veliteli, nastoupili Čechoslováci. K další reorganizaci a modernizaci armády došlo ve 30. letech v souvislosti se změnou bezpečnostní situace v Evropě po nástupu A. Hitlera k moci. Slibný vývoj byl však zastaven okupací Československa. Výstroj a výzbroj čs. armády, důležité spojenecké smlouvy, přibýhý vývoj a veliteli československých vojenských jednotek, to vše představí výstava v Národním památníku II. světové války, a to jak ve správní budově, tak v hlavním objektu.

Již čtvrtý ročník pochodu „Po stopách bojovníků za svobodu“, který organizuje Český svaz bojovníků za svobodu společně s Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje a Národním památníkem II. světové války. Pochod se koná na počest oslav ukončení II. světové války a 73. výročí osvobození Československa. Účastníci si mohou vybrat trasu del svých fyzických možností v rozpětí od 4,5 až 9,5 km. Cílem pochodu je památník v Hrabyni, kde budou pro zúčastněné připraveny odměny a komentované prohlídky expozice památníku.

Opava se na konci II. světové války proměnila v trosky. Téměř 900 domů bylo zničeno, tisíce dalších poškozeno. Němci vyhlásili město vojenskou pevností a houževnatě se bránili. Většina obyvatelstva, které bylo převážně německé, byla evakuována. Němci v Opavě nakonec kapitulovali a dne 22. dubna 1945 byla Opava osvobozena. Tuto významnou událost připomeneme také v památníku. V tento den vypravi statutární město Opava několik autobusů, které zdarma přivezou do Hrabyně zájemce o prohlídku expozic památníku. Autobusy pojedou v 10 a 14.30 hodin od vlakového nádraží Opava-východ, vstup do areálu památníku je zdarma.

Boje o Hrabyni mezi 21. až 27. dubnem roku 1945 patřily k nejtvrdším v rámci ostravské operace. Strategický hřeben ovládající přístup od Opavy k Ostravě chtěli totiž obě strany. Po dlouhých sedmiměsíčních bojích byla obec nakonec dne 27. dubna 1945 osvobozena. Devadesát procent obce bylo zničeno, 280 sovětských vojáků zde padlo. Jako připomínka těžkých bojů a nelehkému osudu obce se uskutečnil v 15 hodin komentovaná prohlídka stálé expozice památníku, na kterou naváže prohlídka symbolického hřbitova a výstup na vyhlídku.

Program vztahující se k výstavě ve správní budově památníku objasní okolnosti vedoucí k vypuknutí 1. světové války, zásadní okamžiky tohoto konfliktu a vliv válečných událostí na obyvatelstvo v českých zemích. Neopomene nastínit osudy vojáků z českých zemí jak v rakousko-uherské armádě, tak v legiích. Účastníci si v rámci programu prohlédnou výstavu a dokumenty vztahující se k 1. světové válce a vyplní pracovní list.

V jednom ze dvou klínů památníku mohou návštěvníci vystoupat po 104 schodech vzhůru a při příznivém počasí se rozhlédnout do okolí. Při dobré viditelnosti dohlédnou až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

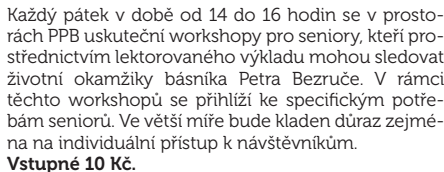
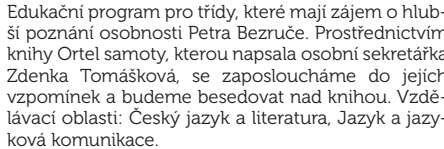
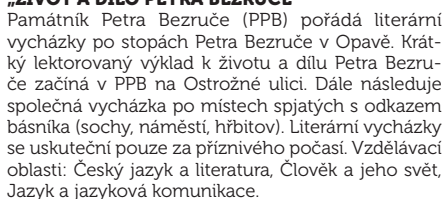
Také letos navštívíme na oblíbenou atrakci a každý víkend v 13 a 15.30 hodin umožníme návštěvníkům tento nevšední zážitek. Vstupné: 10 Kč pro návštěvníky starší 6 let.

Na práci mnoha návštěvníků obnovíme letos každý víkendový den ve 14 hodin komentovanou prohlídku expozice památníků. S průvodcem tak můžete projít celou expozici památníků, prohlédnout si symbolizující hřbitov s více než 13 000 destičkami se jmény padlých a na závěr vyjít na vyhlídku a rozhlédnout se po bojích ostravské operace. Minimální počet účastníků: 5 osob.

Parma pracoval jako učitel v obecné škole. Nikdy nestudoval malířství. A přesto se z něj stal uznávaný umělec, který ve své tvorbě zobrazoval především beskydskou krajinu. Největším inspiračním zdrojem mu byla příroda – krása rodného kraje, majestátnost hor, lesní potůčky či staré chalupy rozesté po beskydských kopcích. Parma nikdy neprošel akademickým výtvarným školením, měl však kolem sebe mnoho přátel, kteří jej inspirovali a dávali mu cenné rady. A právě tyto přátelské vztahy jsou stěžejním tématem výstavy, prostřednictvím které Slezské zemské muzeum připomíná 50. výročí úmrtí Leopolda Parmy, jež připadá na rok 2018. K vidění jsou nejen díla samotného Leopolda, ale i jeho přátel – Ferdiše Duší, Břetislava Bartoše či Bohumíra Jaroňka.

Letos uplyne 50 let od smrti významného pobedykšského malíře Leopolda Parmy (1891–1968). Vystava je věnována zejména přátelským vztahům L. Parmy s dalšími umělci, např. spisovateli a malíři, kteří zásadním významem formovali jeho osobnost a tvorbu. Edukační program nabízí lektorovaný výklad k výstavě, pracovní list, prezentaci zajímavých muzejních expozitů a výtvarnou dílnu. Vzdělávací oblast: Výtvarná výchova, Český jazyk a literatura, Estetická výchova.

Prosíme zájemce o včasnou rezervaci termínu na všechny typy edukačních programů, programu pro seniory a vikendových programů u pedagožky volného času Bc. et Bc. Evy Schwanové, tel. 553 625 024, 778 527 815, e-mail: schwanova@szm.cz.

otevírací doba:
březen–duben: zavřeno

